

**Directoraat-Generaal
Samenleving en Covid-19**
Directie Strategie en Kennis
Covid-19

Contactpersoon
5.1.2e

Datum
23 februari 2021

Notulist
5.1.2e

verslag

Vraaggesprek 'Nederland na de crisis'

Omschrijving	Verslag vraaggesprek met minister Tamara van Ark
Vergaderdatum en -tijd	3 maart 2021, 15.00 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	Tamara van Ark, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e

Introductie

MinMZS benadrukt dat ze het dialoogtraject van belang vindt. Het is belangrijk te voorkomen dat iedereen aan tafel een opdrachtenlijstje aan de overheid meegeeft. Het gaat om een samenspel tussen overheid en samenleving.

Welke onderwerpen zijn belangrijk rondom herstel en vernieuwing?

Vanuit haar voormalige rol als staatssecretaris bij het ministerie van SZW geeft Van Ark aan dat de **commissie Borstlap** nu heel belangrijker is. Aanbevelingen daaruit moeten een leidraad zijn voor vernieuwing. Pijler 5 (mensen met een 'afstand tot de arbeidsmarkt') is met name van belang. Er is al veel gedaan op dat terrein (rondom schulden, arbeidsbeperkingen) maar toch verliezen deze mensen hoop op betere tijden. Daar zie je veel **dwarsverbanden met gezondheidsvraagstukken**.

Voor de zorg benoemt Van Ark drie belangrijke thema's:

- Het is belangrijk meer aandacht te hebben voor **huishoudens met multiproblematiek**. Dergelijke huishoudens dreigen tussen wal en schip te vallen. Het is van belang de problemen van deze huishoudens integraal te benaderen. Er moet **over stelsels heen** gewerkt worden. Met lokketten en spreekuren help deze huishoudens niet. Directe begeleiding is nodig. Er is een samenhang tussen arbeidsmarkt, gezondheid en samenleving.
- Een éénloketgedachte in de zorg ('mensgericht, zonder stelselwijziging'). Het is belangrijk nu **geen stelseldiscussies in de zorg** te voeren. Wel moet zorg makkelijker en gericht worden ingericht. De complexiteit van de zorg zal blijven bestaan, maar die moet voornamelijk aan de achterkant (niet de voorkant) merkbaar zijn.
- **Financiële houdbaarheid** van de zorg blijft belangrijk. Dit is niet een kwestie van bezuinigen, maar bespreken van de vraag: wat is verzekeraar

en wat is meer een voorziening (ouderenzorg vs. gehandicaptenzorg)? Hoe zorgen we ervoor dat de kosten in verhouding staan tot de bevolking? Moet de maximale kostengroei van de zorg gekoppeld worden aan economische groei?

**Directoraat-Generaal
Samenleving en Covid-19**
Directie Strategie en Kennis
Covid-19

Datum
23 februari 2021

Van Ark oppert het idee om aan de dialoogtafels een spel te doen waarbij het beschikbare geld over potten verdeeld moet worden. Vaak wordt zorg gekozen, maar als zichtbaar is hoeveel geld beschikbaar is, dan wordt de afweging vaak lastig.

Naar aanleiding van de coronacrisis: zijn er delen van de zorg die meer aandacht behoeven?

- Deel van de huidige crisisinfrastructuur is de komende jaren nodig voor het opvangen van **achterstanden in de reguliere zorg**. Er zijn nu al een miljoen minder verwijzingen. Die crisisinfrastructuur moet nog een tijd overeind blijven om dit weg te kunnen werken. Hierbij is ook **samenwerking** van belang.
- Het is van belang de **reservecapaciteit robuuster in te richten**. Het structureel opschalen van de capaciteit is niet per definitie nodig. Artsen kunnen goed aangeven hoeveel capaciteit er nodig is.
- **Digitalisering** moet binnen de zorg een grote rol gaan spelen. Digitalisering kan veel mogelijk maken.
- **Sport en preventie** moeten centraal gaan staan. Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. Preventie moet benaderd worden als aanmoediging. 'Start met puur leven' was een mooie slogan.
- Niet alle **productieprikkels** zijn verkeerd. Het zorgt ook binnen de zorg voor kwaliteit. Productieprikkels kunnen wel doorschieten.

Wat is de blinde vlek?

Thema's die over meerdere departementen lopen zijn per definitie een blinde vlek. Mensen die zich op de randen van stelsels begeven vallen vaak buiten de boot (zoals thuiszittende kinderen of laaggeletterden).

Wat wilt u meegeven aan de dialoogtafels?

- **Burgers:** wat kun je zelf doen en wat moet collectief georganiseerd worden?
- **Bedrijven:** hoe zien bedrijven zichzelf? Welke maatschappelijke rol kunnen zij spelen? Hoe verhoudt dat tot hun economische functie?
- **Maatschappelijk middenveld:** hoe zorg je ervoor dat je het institutionele gezag behoudt? In Nederland vinden we het belangrijk consensus te bereiken. Nu zien we dat het vertrouwen in maatschappelijke partners afbrokkelt. Standpunten worden aangepast of afsplitsingen vinden plaats. Hoe voorkom je dat die vertegenwoordiging afbrokkelt?
- **Wetenschappers:** wat is bewezen effectief? Corona toont dat er veel hoogleraren zijn met verschillende meningen. Welke rol vervullen zij? Spiegelen ze de politiek? Zijn ze aanjager of controleur?
- **Dwarsdenkers:** hoe denken zij over het thema 'vertrouwen'? Uitlichten en uitvergroten is wat dwarsdenkers doen. Hoe kun je vertrouwen krijgen tussen overheid en samenleving en hoe behoud je dat?

Waar gaat u mee aan de slag?

Veel thema's zijn eerder al aan bod gekomen. Voor de komende tijd zijn de volgende onderwerpen van belang:

- Herstelzorg

- Digitalisering
- Sport
- Gehandicaptenzorg

Belangrijk dat we iets in de toekomst beter gaan doen?

Van Ark heeft veel goede ervaring met projecten die de departementen overstijgen. Een aanpak waarbij de coördinatie op alle lagen is doorgevoerd en alle relevante maatschappelijke partners verbindt, is behulpzaam.

**Directoraat-Generaal
Samenleving en Covid-19**
Directie Strategie en Kennis
Covid-19

Datum
23 februari 2021